

Undervisningsmiljøvurdering 2010

Udarbejdet af skolens kontaktudvalg mellem Elevråd, Pædagogisk Råd og Ledelsen
December 2010

Indledning

Elevernes sidestykke til personalets "Arbejdspladsvurdering" er "Undervisningsmiljøvurderingen", en undersøgelse som skolen er forpligtet til at foretage mindst hvert tredje år. Formen for sådan en Undervisningsmiljøvurdering er ikke fastlagt, men den skal som minimum omfatte elevernes vurdering af skolens fysiske, psykiske og æstetiske miljø.

Middelfart Gymnasium har i 4 år nu brugt det samme koncept for undersøgelse af elevernes tilfredshed med undervisningen og skolen som helhed. Spørgeskemaet er udviklet af analysefirmaet ASPEKT - R&D og koordineret med de andre gymnasier på Fyn. Derved er det muligt at sammenligne svarene skolerne imellem. Den vigtigste anvendelse er imidlertid vores interne: undersøgelsen bruges til at drøfte med eleverne hvor der er problemer og basis for en indsats.

I praksis gennemføres spørgeskemaundersøgelsen hvert år blandt alle elever, og svarene bliver brugt af klassernes teamlærere til en evaluering med klassen. Hvert 3. år samles de mere generelle forhold i elevsvarene op i en rapport, der så udgør skolens undervisningsmiljøvurdering for en 3-årig periode. Nærværende rapport er sådan en 3-årig status.

For 2010 er tidspunktet for undersøgelsens gennemførelse ændret fra foråret til efteråret, da svarene fremover skal indsamles i efteråret over hele landet og bruges til ministeriets samlede database over elevtilfredshed i det, der engang skal blive "Ressourceregnskabet". En hel del af spørgsmålene er anderledes stillet i 2010-udgaven, og derfor er svarene i 2010 ikke helt sammenlignelige med de svar der de foregående år er indsamlet i marts/april måned. Desuden er den "karakterskala", der anvendes, blevet en skala fra 1-10, mens det før var den nye 7-trinsskala, der blev brugt.

Eleverne har i uge 44 besvaret et elektronisk spørgeskema med 36 spørgsmål/tabeller i en time i løbet af skoledagen. Svarprocenten er 83,2 for HF'erne (89 svar ud af 107 mulige) og 90,4 for STX-eleverne (403 svar ud af 446 mulige).

Den videre proces

- I hver klasse vil lærer-teamet drøfte klassens svar på spørgeskemaet med klassen. Hertil har de
- en rapport med alle klassernes svar på de enkelte spørgsmål (benchmarkingrapport),
 - en samlet rapport for hele skolen, der ikke er opdelt i klasser. Der er en rapport for STX og en for HF(datarapport).
 - Og endelig har lærerne adgang til alle de uddybende tekstsvare, som eleverne har givet undervejs.

Datarapporten består som nævnt af de samlede svar på undersøgelsens i alt 36 spørgsmål. Der er en datarapport for STX og en for HF, men de enkelte rapporter er ikke opdelt så man kan se forskel på

klasser eller årgange. Der er heller ikke nogen sammenligning med de foregående år, og der er ingen sammenligning med andre skoler.

De to datarapporter bliver sammen med nærværende konkluderende rapport (Undervisningsmiljøvurdering 2010) lagt på skolens hjemmeside.

Målet med drøftelsen i klassen er at finde frem til de områder, hvor klassens elever gennem deres svar har peget på at de har et særligt problem. Tekstbesvarelserne vil ofte kunne virke som en uddybning af tallene. Men det er først i drøftelsen det viser sig hvad der kan gøres ved et konkret problem.

Målet med nærværende konkluderende rapport er dels at give et samlet billede af undervisningsmiljøet på skolen, dels at samle op på de punkter, som skolen som helhed skal arbejde mere med. Rapporten er blevet til gennem en drøftelse af datarapporterne i skolens Kontaktudvalg mellem Elevråd, Pædagogisk Råd og Ledelsen.

Kontaktudvalgets gennemgang af datarapporten

Rapporten gennemgår i det følgende udvalgte svar fra datarapporterne. Vi behandler ikke alle emner i datarapporterne, men det er vores håb, at vi har været i stand til at pege på de væsentligste emner.

Tabel 5: Hvad er dine forældres uddannelsesmæssige baggrund

Det er værd at bemærke, at forældrenes baggrund i HF-gruppen adskiller sig en del fra STX-forældrenes. Mens 37% af HF-elevernes forældre har en faglig uddannelse som højest fuldførte uddannelse, gælder dette kun for 20% af STX-elevernes forældre. Omvendt har 48% af STX-erne forældre med en videregående uddannelse, mens det samme kun gælder for 24% af HF-erne. Det er endvidere bemærkelsesværdigt at 17% af HF-erne svarer ”ved ikke” på spørgsmålet om deres forældres uddannelse, mens det samme kun gælder for 5% af STX-eleverne. Det er med andre ord tydeligt, at uddannelse samlet set fylder mindre i HF-ernes familier end i STX-ernes. Det er ikke nyt – for det er sådan set den gruppe, som HF-uddannelsen i 1967 blev skabt til – men det er bemærkelsesværdigt, at forskellen her over 40 år senere stadig er så markant.

Tabel 6: Er du kvinde eller mand?

Med den meget høje svarprocent kan vi gå ud fra at kønsfordelingen blandt svarpersonerne er den samme som blandt den samlede elevpopulation. Kønsfordelingen er følgelig stadig skæv på Middelfart gymnasium, ligesom den er det på landets øvrige gymnasier: 60% kvinder på HF og 67% kvinder på STX. Det understreger det faktum, at kvinderne om få år samlet set vil være bedre uddannet end mændene i samfundet som helhed. Det er dårligt nyt for mændene i lyset af de ændringer der sker på arbejdsmarkedet, hvor det er jobs med lavt kvalifikationsindhold, der forsvinder. Hvad man ikke kan se af datarapporterne er, at andelen af mænd på HF er steget markant de seneste to år.

Tabel 9-11: Overordnede vurderinger af skolen

Karakterskalaen er i år ændret til en skal fra 1 (dårligst) til 10, mens vi de foregående år har benyttet en 7-trinsskala (-3 til 12). Derfor kan vi ikke sammenligne svarene på disse spørgsmål med de foregående år. Vi kan imidlertid konstatere, at den bevægelse vi så sidste år er fortsat, nemlig at HF-ernes overordnede tilfredshed har nærmet sig STX-elevernes, således at de to grupper er næsten helt ens mht. tilfredshed. Vi tilskriver denne udvikling – som vi er overordentligt glade for – at den indsats, der er ydet af HF-lærerne de seneste år med at tilpasse miljø og undervisning til elevgruppen på HF, har virket. Samtidig har der siden 2009 være to HF-spor på skolen mod kun 1 i

årene før. At der samlet er 4 HF-klasser betyder at gruppen af HF-elever fylder mere i landskabet, hvilket er med til at give gruppen en stærkere placering blandt både lærere og elever.

Om karakteren 6,7 eller 6,8 (på en skala fra 1-10) er tilfredsstillende er svært at sige. Der er plads til forbedring, men samtidig ligger vi også et pænt stykke over middel. Der er en tendens til at flere STX-elever er meget tilfredse (36% giver karakteren 8, 9 eller 10) mod 25% af HF-eleverne. Til gengæld er 4% af STX-eleverne utilfredse (karaktererne 1, 2 eller 3) mod 0% af HF-eleverne.

Tabel 14: Hvor enig eller uenig er du i flg. udsagn ”jeg er med til at skabe arbejdsro”?

12% af HF-eleverne og 13% af STX-eleverne svarer, at de er delvis uenige eller helt uenige i dette udsagn. Det svar ønsker vi at bore mere i når der følges op på denne rapport. Hvordan kan det gå til at hver 8. elev kan sige om sig selv at han eller hun ikke er med til at skabe arbejdsro. Ved så mange godt at de forstyrrer, eller har de blot svaret, at de ikke selv gør noget aktivt for at skabe ro? Under alle omstændigheder bør spørgsmålet om arbejdsro i undervisningen tages op i drøftelserne i klasserne.

Tabel 15: Hvor meget tid bruger du i gennemsnit på forberedelse og afleveringer pr. uge?

Svaret fra HF-erne er 6,3 timer om ugen og 11,31 timer om ugen fra STX-eleverne. Disse svar kalder også på en nærmere undersøgelse: er forskellen et udtryk for at lærerne har indrettet HF-undervisningen således, at der er mindre hjemmearbejde, eller er det et udtryk for at eleverne på HF møder mere uforberedt op til undervisningen?

Tabel 16: Hvilken karakter (1-10) vil du give lærernes faglige dygtighed, engagement, evne til at formidle?

Eleverne er enige i at lærerne er fagligt dygtige (7,9 og 7,8) og også engagementet i undervisningen scorer pænt (7,8 og 7,6). Til gengæld får lærernes evne til at formidle stoffet kun karakteren 6,7 og 6,8. Der er som der ses ikke nogen forskel mellem STX og HF-elever. For begge grupper gælder det, at der er et ret stort spring fra faglig dygtighed til formidlingsevnen. Det er et emne vi ønsker at undersøge nærmere i de opfølgende interviews.

Tabel 17: Hvor enig er du i flg. udsagn: om forberedelse, tilbagemeldinger mv.?

I denne gruppe spørgsmål falder det i øjnene, at hhv. 30 og 36% af eleverne svarer, at de er delvis eller helt uenige i udsagnet ”Lærerne giver ofte tilbagemeldinger på mine præstationer og min arbejdsindsats”. Det kan være at ordet ”ofte” stiller for høje forventninger, men under alle omstændigheder er det et område vi ønsker at undersøge nærmere gennem interviewene.

Tabel 18: Karakter for undervisningen og variationen i undervisningsformer.

Det er værd at bemærke, at den ret høje tilfredshed med undervisningen (7,4 og 7,2) ikke modsvarer af en tilfredshed med variationen i undervisningsformerne (6,2 og 6,5). Der er ikke nogen synderlig variation i karakterspredningen mellem HF og STX. Det er ligeledes et spørgsmål vi ønsker at dykke videre ned i senere.

Tabel 19: Hvor enig eller uenig er du i udsagn om: sammenhæng mellem fagene, indflydelse på undervisningen, jeg lærer nyt hver dag, der er arbejdsro, og undervisningen forbereder mig til at læse videre?

Henholdsvis 87 (STX) og 77% af eleverne er helt eller delvis enige i at de oplever sammenhæng mellem fagene. Kun 1% svarer at de er helt uenige. Vurderingen kan vi godt være tilfredse med, og ville gerne have sammenlignet den med udsagn fra de foregående år, men de findes ikke. Det bliver

spændende at se om det kan lykkes at forklare sammenhængen mellem fagene beder for eleverne fremover.

Til gengæld er tilfredsheden blandt STX-eleverne med indflydelsen på undervisningen mere til at overse. 60% er helt eller delvis enige i udsagnet ”vi har indflydelse på undervisningen”. Det tilsvarende tal for HF-eleverne er 78%.

Omvendt står det til med arbejdsroen i timerne. 57% af HF-eleverne siger at de er delvis eller helt uenige i udsagnet om at ”der er arbejdsro i timerne”. Det tilsvarende tal for STX er 29%.

Tilfredsheden med ro i timerne er størst i 2.HF, så noget tyder på at socialiseringen i løbet af HF-uddannelsen virker. Men her er oplagt et indsatsområde for lærerne og eleverne i samarbejde.

Tabel 20: Hvor ofte oplever du at lærerne koordinerer tidspunkter for opgaveafleveringer, drøfter resultaterne af undervisningsevalueringer i klassen?

64% af STX-eleverne og 62% af HF-eleverne oplever ”altid” eller ”ofte” at lærerne koordinerer opgaveterminerne. I betragtning af at dette har været et indsatsområde længe og at vi med Lectio har et enkelt instrument til koordinering af afleveringsfristerne, er det imidlertid ikke tilfredsstillende at hhv 36 og 32% af eleverne oplever at koordineringen sker ”sjældent” eller ”aldrig”. Næsten samme tal gælder for spørgsmålet om hvor ofte eleven oplever at lærerne drøfter resultaterne af undervisningsevalueringer i klassen. Også dette er et område har været i fokus i mange år på skolen, og der er håndfaste regler på skolen om hvor ofte der skal evalueres i klasserne. I første omgang må det være et emne for opfølgningen i klasserne på undervisningsmiljøevalueringen at drøfte hvornår koordineringen og evalueringen ikke fungerer. Men det er også et punkt der må drøftes blandt lærerne i Pædagogisk Råd.

Tabel 23: Har du i dette skoleår seriøst overvejet at droppe ud af skolen?

13 og 15% af eleverne svarer ja til dette spørgsmål, hvilket vil sige at 53 STX-elever og 13 HF-elever har overvejet at droppe skolen i efteråret 2010. I 2009 var andelen den samme (13%). Om det betyder noget på hvilket tidspunkt af året man spørger er ikke til at sige. Det bliver spændende at følge med i udviklingen af dette tal i de kommende år. Om 13-15% er en stor andel kan være vanskeligt at sige, da der kan være forskel på hvad forskellige elever mener med at de ”seriøst har overvejet” at droppe ud. Men det er nødvendigt at eleverne har nogen de kan tale med hvis de faktisk overvejer at droppe uddannelsen. Det er en oplagt opgave for studievejlederne og for teamlærerne at være kontaktpersoner i sådanne tilfælde. Et nærmere studium af tekstsvarene til dette spørgsmål vil måske kunne kaste lidt lys over motiverne til at ville droppe ud.

Tabel 24: Hvordan oplever du sværhedsgraden i din uddannelse?

Når nu 13-15% overvejer at droppe ud må det da bemærkes, at kun 3% af STX’erne og 1% af HF’erne synes at deres uddannelse er for svær for dem. Stort set samme andel (1% og 4%) synes uddannelsen er for let. Resten synes uddannelsen er enten ”passende” eller ”svær, men jeg klarer mig”, nogenlunde ligeligt fordelt på de to udsagn. De faglige udfordringer ser med andre ord ud til at være passende. Så det er ikke der forklaringen på overvejelserne om at droppe ud ligger.

Tabel 25 og 26: Det sociale miljø

Det sociale miljø får pæne karakterer af eleverne. Mest tilfredse er STX’erne hvor karaktererne for skolens sociale miljø og det sociale sammenhold i klassen er hhv. 7,8 og 7,9 på en skala fra 1-10. For HF’erne er de tilsvarende karakterer 6,9 og 7,3, altså en del lavere. t

Til udsagnet ”stemningen i min klasse er præget af tolerance og respekt for hinanden” svarer 12% af STX’erne og 23% af HF’erne at de er delvis eller helt uenige. Endelig mener 85% af

STX-eleverne at de har en god kontakt til elever fra andre klasser mens tallet kun er 67% hos HF-erne. Så selv om den overordnede tilfredshed med skolen og uddannelsen (tabel 9-11) ser ud til at være den samme blandt STX'erne og HF'erne er der i Tabel 26 forskel at spore. Blandt andet ser HF-klasserne ud til at være mere isoleret på skolen end de andre klasser.

Tabel 27: Karakter for administrationen, ledelsen og skolens skemaplanlægning.

Eleverne på STX og på HF giver stort set samme karakterer til administration og ledelse. Dog er det påfaldende at administrationen scorer lavest hos STX'erne (6,3) mens det er skemaplanlægningen, der scorer lavest på HF. Interviewene efter jul med grupper af elever bør kaste lys over hvad utilfredsheden med administrationen skyldes.

Det fysiske og det æstetiske miljø

Tabel 29: Karakter for undervisningslokaler, vedligeholdelse og indretning og udseende.

Tilfredsheden med borde, stole, lokaler og med vedligeholdelse og rengøring vurderes til hhv. 7,4 og 7,3 af STX-eleverne og til 7,0 og 7,2 af HF-eleverne. Til gengæld vurderes indretning og udseende noget lavere: 5,9 af såvel STX'erne og HF'erne. 5,9 er faktisk den laveste vurdering noget område får i hele undersøgelsen. I betragtning af at hele skolen i det kommende kalenderår skal renoveres gennemgribende vurderer vi imidlertid, at det ikke er et område der skal undersøges nærmere nu. Eleverne vil gennem elevrådet blive inddraget i hvordan de nye lokaler skal indrettes i forbindelse med den planlagte modernisering.

Mobning

Tabel 31: Er du indenfor den sidste måned blevet mobbet af kammerater, har du mobbet andre?

I denne blok spørges eleverne om de har oplevet at blive mobbet eller selv at udsætte andre for mobning. Svarmulighederne er "nej, aldrig", "ja, 1-2 gange", "ja, 2-3 gange om måneden", "ja, en gang om ugen" og endelig "ja, flere gange om ugen".

Blandt HF'erne svarer 91% at de ikke selv har været ude for at blive mobbet, mens tallet for STX-eleverne er 90%. Og det er kun 1% af eleverne som har oplevet mobning mere end 1-2 gange. Omfanget af mobning på skolen vurderer vi på baggrund af svarene som meget lille. Selv om også kun et enkelt tilfælde af mobning er for meget for den det går ud over, er det vores vurdering, at indsatsen fra skolens side må handle om at sikre, at alle elever ved hvad de skal gøre hvis de bliver mobbet, og at de enkelte som udsættes for mobning føler at der bliver taget hånd om deres sag når de henvender sig til studievejlederen, en lærer eller til ledelsen. Det må være et emne for kontaktudvalget at sikre at eleverne ved hvordan de kan få støtte.

Anvendelse af IT på skolen

Tabel 32 og 33: Anvendelse af IT

Vi vurderer at der i svarene ikke er opsigtsvækkende nyheder, og at emnet derfor har plads i det arbejde der pågår med at formulere handlingsplaner i overensstemmelse med skolens IT-strategi. Et emne der bør behandles i den forbindelse er, om der er behov for regler for elevernes utilsigtede anvendelse af IT i timerne, dvs. regler mod at lade sig distrahere i undervisningen af Facebook og andre irrelevante internetsider.

Afslutning og handleplan:

Som nævnt i indledningen er der planlagt en proces hvor de enkelte klassers svar bliver drøftet i klassen sammen med teamlærerne. Det vil i de fleste klasser ske enten lige før eller lige efter jul. En række af spørgsmålene kalder dog på yderligere undersøgelser – også undersøgelser som gå videre end at se på de kommentarer, som er blevet skrevet ind under besvarelsen af spørgeskemaet.

Handleplanen er flg:

Pædagogisk råd drøfter i løbet af januar/marts hvordan undervisningsevalueringen kan styrkes (Tabel 20)

Pædagogisk råd nedsætter en lille arbejdsgruppe, som ser nærmere på svarene på spørgsmålet om at have overvejet at droppe ud (Tabel 23) og om mobning (Tabel 31).

Der nedsættes en arbejdsgruppe (evt. med konsulenter udefra) som gennemfører en interviewundersøgelse med et antal elever som skal uddybe svarene omkring undervisningen (Tabel 14, 16, 17 og 18). Kontaktudvalget er styregruppe for undersøgelsen (dvs. aftaler nærmere kommissorium).

Resultaterne af de uddybende undersøgelser indgår i bestyrelsens arbejde med at udpege indsatsområder for perioden 2011-14 (ved bestyrelsesmødet i juni 2011)